

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

ВСТУП. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

1. Групи слов'янських мов, їх кількість і склад.
2. Традиційна та шкідливі теорії про походження і розвиток української мови.
3. Сучасна українська мова, початки її формування, ознаки, співвідношення із національною мовою та іншими її складниками.
4. Мовна норма, її типи.
5. Мовні стилі, традиційна класифікація, суперечки щодо окремих із них; стилі усні та писемні, книжні та розмовні, лексичні особливості кожного з них.
6. Колоритно-стильові різновиди української мови.
7. Слово, лексичне значення, ознаки, полісемія; вільні та невільні прямі та переносні (метафора, метонімія, синекдоха) значення слова; переносне вживання слова, його відмінність від переносного значення.
8. Омонімія, паронімія, синонімія, антонімія та відповідні групи слів на основі лексичного значення.
9. Різновиди цих розрядів лексики: часткові омоніми; синонімічні, антоніми, тематичні групи паронімів; квазі- та абсолютні, однокореневі/різнокореневі синоніми; різновиди антонімів, однокореневі/різнокореневі антоніми.
10. Стилістичні фігури, побудовані на цих групах лексики: прийом ампліфікації; енантіосемія, антитеза, антифраз, оксиморон; явище паронимазії.
11. Шари лексики за походженням, їх кількісний і якісний склад.
12. Групи споконвічної лексики (спільноіндоєвропейська, спільнослов'янська, власне українська).
13. Запозичення із слов'янських (старослов'янські) і неслов'янських мов (стародавні, давні, сучасні), шляхи запозичень.
14. Різновиди запозичених слів (інтернаціоналізми, екзотизми, варваризми), їхнє освоєння (лексичне, фонетичне, морфологічне, графічне).
15. Явище пуризму.
16. Провідні процеси у функціонуванні словникового складу української мови.
17. Застарілі (архаїзми, історизми) та нові слова (загальномовні та індивідуально-авторські неологізми).
18. Процес реактуалізації застарілої лексики.
19. Групи лексики з точки зору функційно-стилістичної диференціації, їхні ознаки.
20. Слова-поетизми як різновид емоційної лексики.
21. Терміни та професіоналізми, їх відмінність.

22. Мовні штампи і кліше.

23. Діалектизми, їх групи (власне лексичні, лексико-фонетичні, етнографічні).

ФРАЗЕОЛОГІЯ

1. Фразеологізми, їхні ознаки, визначення; ідіоми.

2. Класифікації фразеологізмів: семантична, структурна, морфологічна, жанрова, генетична (принцип, покладений в основу кожної з них).

3. Джерела фразеології.

ЛЕКСИКОГРАФІЯ

1. Лексикографія, багатозначність терміна; сучасний стан словникарства; підрозділи лексикографії (металексикографія, терміно-, нео-, фразеографія).

2. Поява перших рукописних і друкованих українських словників.

3. Словники, їхні основні типи, функції.

4. Енциклопедичні словники, їхні особливості.

5. Лінгвістичні словники, їхні різновиди (тлумачні, перекладні, діалектні, історичні, термінологічні, орфоепічні, орфографічні, універсальні та ін.); тезауруси і конкорданси.